

The Iranian Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts
Deputyship for Cultural Heritage

NATIONAL INVENTORY LIST OF
The Islamic Republic of Iran

INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE
(REPRESENTATIVE AND IN NEED OF URGENT SAFEGUARDING)

Office for Inscriptions and Preservation and Revitalization
of Intangible and Natural Heritage

2020

National Inventory List of Intangible Cultural Heritage

The Iranian Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts

Reference No.	Name of the Element	Date of Inscription	Geographical Domain of the Element
2057	Golriz ceremonies	18 February 2020	South Khorasan Province, Birjand Urban area
2058	Zafar Jin Performance	18 February 2020	South Khorasan Province, Bashouriyeh urban area, Bashouriyeh city
2059	Rituals and skills of Bozbash dish	18 February 2020	South Khorasan Province, Khosf urban area
2060	Skills of local metalworking (Ghalamzani)	18 February 2020	South Khorasan Province, Tabas urban area, central region, Tabas city
2061	Oral knowledge and skills of carpet patterns mapping	18 February 2020	South Khorasan Province,
2062	Skills of Jajim woven in village of Ujan	18 February 2020	South Khorasan Province, Birjand urban area, central region, Shakhen country, Ujan village
2063	Amari traditional knowledge and skills in Bashouriyeh city	18 February 2020	South Khorasan Province, Barshourieh urban area, Bashouriyeh city
2064	Traditional weaving skills of Lack carpet of	18 February 2020	South Khorasan Province, Sarbishe urban area, Nahar jan

جمهوری اسلامی ایران

National Inventory List of Intangible Cultural Heritage

The Iranian Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts

	Moud city		region, Moud city, Moud country,
2065	Traditional skills of Ghighanaghi cooking in Khosroshah city	18 February 2020	East Azerbaijan province, Tabriz urban area, Khosroshah region, Khosroshah city
2066	Traditional skills of Azrishli bread baking and preparing in Esfanjan village	18 February 2020	East Azerbaijan province, Oskou urban area, central region, Esfanjan village
2067	Sadeh Celebration	18 February 2020	National
2068	Carrying holy flag Ritual (Alam Vachini) in Mandarjan, Chadegan urban area	18 February 2020	Isfahan, Chadegan urban area
2069	Ghadir rituals in Kashan	18 February 2020	Isfahan province, Kashan urban area
2070	Golbandi traditional skills of Khatam art crafting	18 February 2020	Isfahan province
2071	Gouybafi (fabric ball) tradition in Noushabad	18 February 2020	Isfahan province, Aranand Bidgol urban area, Noushabad city
2072	Traditional skill of metal Moshabak	18 February 2020	Isfahan province,
2073	Ahangari (local smithery) traditional skills in Zavareh	18 February 2020	Isfahan province, Ardastan urban area, Zavareh city
2074	Nakhalbandi	18 February 2020	Isfahan province,

جمهوری اسلامی ایران

National Inventory List of Intangible Cultural Heritage

The Iranian Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts

	(Decoration of Moharam Object) and Nakhal carrying ritual		Ardastan urban area, Zavareh city
--	---	--	-----------------------------------

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

فهرست آثار ملی ایران
میراث فرهنگی ناملموس

دفتر ثبت آثار
و حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی
1398

جمهوری اسلامی ایران

فهرست آثار ملی میراث فرهنگی ناملموس
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

تاریخ ثبت	شماره ثبت	استان	نام عنصر
1398/11/29	2057	استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند	مراسم گلریزو (گلریزان)
1398/11/29	2058	استان خراسان جنوبی، شهرستان بشرویه، شهر بشرویه	مراسم تعزیه زعفرجن در شهرستان بشرویه
1398/11/29	2059	استان خراسان جنوبی، شهرستان خوسف	آیین و مراسم پخت آش بزباش در شهرستان خوسف
1398/11/29	2060	استان خراسان جنوبی، شهرستان طبس، بخش مرکزی، شهر طبس	مهارت قلم زنی ویژه طبس
1398/11/29	2061	استان خراسان جنوبی	دانش و مهارت بومی نقشه خوانی قالی خراسان جنوبی
1398/11/29	2062	استان خراسان جنوبی، شهرستان بیرجند، بخش مرکزی، دهستان شاخن، روستای اوچان	مهارت بافت جاجیم انگشتی روستای اوچان
1398/11/29	2063	استان خراسان جنوبی، شهرستان بشرویه، شهر بشرویه	مراسم معماری و رپوشی (معماری آرایبی) شهر بشرویه
1398/11/29	2064	استان خراسان جنوبی، شهرستان سریشبه، بخش نهارجان، دهستان مود، شهر مود	مهارت بافت سنتی قالی لچک ترنج ربعی سعدی شهر مود
1398/11/29	2065	استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز، بخش خسروشاه، شهر خسروشاه	شیوه پخت پالنت قیقاناغی (خاگینه ی بلوط) در شهر خسروشاه
1398/11/29	2066	استان آذربایجان شرقی، شهرستان اسکو، بخش مرکزی، دهستان اسفجان	شیوه پخت نان سنتی زربشلی کوکه در روستای اسفجان
1398/11/29	2067	ملی	جشن سده
1398/11/29	2068	استان اصفهان، شهرستان چادگان	آیین علم گردانی مندرجان شهرستان چادگان
1398/11/29	2069	استان اصفهان، شهرستان کاشان	آداب و رسوم عید غدیر در کاشان
1398/11/29	2070	استان اصفهان	مهارت گلبندی خاتم
1398/11/29	2071	استان اصفهان، شهرستان آران و بیدگل، شهر نوش آباد	مهارت گوی بافی در نوش آباد
1398/11/29	2072	استان اصفهان	مهارت ساخت مشبک فلز
1398/11/29	2073	استان اصفهان، شهرستان اردستان، شهر زواره	مهارت آهنگری زواره
1398/11/29	2074	استان اصفهان، شهرستان اردستان، شهر زواره	آیین نخل بندی و نخل گردانی زواره

The Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts

In the name of God

In order to implement of Unesco 2003 convention of ICH, intended to safeguard the elements that include this convention contents, following the Joining Of Islamic Republic of Iran to this convention ratified by Iran's Islamic Consultative Assembly in 2005 and its executive by-law and article 3 of Cultural Heritage Organization Articles of Association approved and ratified by Iran's Islamic Consultative in 1988, the topic of ICH:

Sadeh Celebration

With the scope of Intangible Cultural Heritage

Under the number 2067 on 18th of February 2020 inscribed in Islamic Republic of Iran's national inventory list.

Ai Asghar Mounesan

The Minister of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts

(signed)

Mohammad Hassan Talebian

Deputy for Cultural Heritage

(signed)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

بسمه تعالی

در اجرای ماده ۱۲ کنوانسیون بین المللی حفظ میراث فرهنگی ناملموس؛ قانون الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مذکور مصوب سال ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، و آیین نامه اجرایی آن، و ماده ۳ قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۷ مجلس شورای اسلامی، موضوع میراث فرهنگی ناملموس:

«بخش سده»

با کسره موضوع فرهنگی ناملموس: ملی

به شماره ۲۰۶۷ در تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۹ در فرست ملی میراث فرهنگی ناملموس ثبت گردید.

علی اصغر مونسان

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

محمد حسن طالبیان

معاون میراث فرهنگی

**The Ministry of Cultural Heritage,
Tourism and Handicrafts**

*An Extract of the National Inventory of the Intangible Cultural Heritage of
The Islamic Republic of Iran
“Sadeh Celebration”*

The Iranian Ministry of Cultural Heritage,
Tourism and Handicrafts registered this
ICH Element under the No.2067, 18
February 2020

1. Name of the Element

“Sadeh Celebration”

2. Category of the Element

- YES-** Oral traditions and expressions, including languages as vehicle of the intangible cultural heritage
- YES-** Performing arts
- YES-** Social practices, rituals and festive events
- YES-** Knowledge and practices concerning nature and the universe
- YES-** Traditional craftsmanship
- YES-** Cultural spaces
- NO-** (Others)

3. Geographical Scope of the Element

This element is seen in the areas where Iranian Zoroastrians live. The other area that includes the space and place of this element, is Khorasan cultural area consisting of three Provinces of Razavi, South and North Khorasan. Villagers of this province have mostly held this celebration.

4. Communities, Groups, Bearers & Practitioners

Villagers of Khorasan cultural areas and Iranian Zoroastrians who live in Tehran, Yazd, Kerman, Shiraz, Isfahan, Ahvaz, hold this celebration on 10th of Iranian month of Bahman, equated with 30th January.

5. Information about the Element

Sadeh has been celebrated as an old and ancient festival and ritual in Iran. Iranian Zoroastrians celebrate Sadeh in roofed and exposed spaces while In Khorasan's rural areas, where this celebration is known as Sedey in the local language, villagers hold this celebration at the center of the place wherein the ritual is practiced. Iranian Zoroastrians have kept this festival alive throughout the history in areas such as Tehran, Yazd, Taft, Kerman, Karaj, Shiraz, Isfahan, and Ahvaz. In this cultural area, this celebration which is attributed to Zoroastrian culture, includes some rituals and sub-rituals. Reciting Avesta, worshipping Auhra Mazda, paying respect to Prophet Zarathustra and the sacred fire as a holy symbol, lighting candles, playing traditional music, cooking religious-traditional foods and bread, singing ritual songs mostly in indoors spaces and collecting dried woods and setting fire to them, revolving around the fire, etc. in outdoor spaces. All of aforementioned rituals and sub-rituals mark the key aspects of the celebration of Sadeh. Different groups such as Zoroastrian women, youth, children, and Mobads (Zoroastrian clerics) play key roles in this celebration.

In other areas, Sadeh is known as "Sedey" that is a rural cultural heritage in North, South and Razavi Khorasan Provinces. In some villages, such as Maş'abī, Karimu, Kamarche, Bardaskan and Pir-e Hajat, the festival is held by those villagers who believe that it holds agricultural values and long-rooted traditions. Children and youth collect dried bushes and woods, pile them at the central square and field of the village, set fire on them, and circle around it while sing folk songs. As the fire burns out, the sub-ritual of Chaow Chaow begins in which young children and youth go to the homes, knock on doors of villagers, asking for ritual food (xoshak) by singing folk songs. Women give children and youth cookies and chocolate. In some cities such as Torbat-e-Jam, men perform traditional dances. Elderly predict the climate of the coming year based on the shapes of the fire in the celebration. The rural Councils play an important role as a non-governmental entity in helping people to hold this non-official ritual and celebration and festival.

6. How the element is transmitted?

This element is transmitted through rituals that include inter-generational and inter-gender relationship as a dialogic space.

7. Level of Viability

Excellent

Good

Average

Weak

Very Weak

This element is held by two groups of Zoroastrian of the entire country and rural Muslims in Razavi, South and North Khorasan provinces

8. *Need to Urgent Safeguarding*

Yes

No

9. *Name of the Concerned Departments of the State Party*

- The Iranian Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts.
- The Anthropological Research Centre (ARC) affiliated with the Research Institute of Cultural Heritage and Tourism (RICHT);
- Ministry of Culture & Islamic Guidance in the said provinces;
- State universities in areas such as Tehran, Ahvaz, Yazd, Shiraz, Zahedan, Kerman, South, North and Razavi Khorasan provinces.
- Zoroastrian non-governmental associations, municipalities and Rural councils of cities and villages located at the said provinces.

10. *The Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts' Statement of the element national Inscription:*

In the name of God

In order to implement of Unesco 2003 convention of ICH, intended to safeguard the elements that include this convention contents, following the Joining Of Islamic Republic of Iran to this convention ratified by Iran's Islamic Consultative Assembly in 2005 and its executive by-law and article 3 of Cultural Heritage Organization Articles of Association approved and ratified by Iran's Islamic Consultative in 1988, the topic of ICH:

Sadeh Celebration

With the scope of Intangible Cultural Heritage

Under the number 2067 on 18th of February 2020 inscribed in Islamic Republic of Iran's national inventory list.

Ai Asghar Mounesan

The Minister of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts

(signed)

Mohammad Hassan Talebian

Deputy for Cultural Heritage

(signed)

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

چکیده پرونده "جشن سده" در فهرست ملی میراث فرهنگی ناملموس جمهوری اسلامی ایران

معاونت میراث فرهنگی وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، عنصر "جشن سده" را به شماره ۲۰۶۷ در تاریخ ۲۹ بهمن ماه ۱۳۹۸ به ثبت رساند.

۱. نام عنصر ثبت شده:

جشن سده

۲. رده بندی عنصر ثبت شده:

☐ بلی: بیان ها و سنت های شفاهی که زبان را به عنوان ابزار میراث فرهنگی ناملموس در بر دارد.

☐ بلی: هنرهای نمایشی

☐ بلی: رخدادهای آیینی و جشن ها و کنش های اجتماعی

☐ بلی: دانش و عملکردهایی که با توجه به حفظ طبیعت و گیتی (زیست جهان) شکل گرفته اند

☐ بلی: هنرهای سنتی

☐ بلی: فضاها و فرهنگی

☐ خیر: سایر

۳. حوزه جغرافیایی عنصر:

این عنصر در مناطقی مشاهده می شود، که زرتشتیان زندگی می کنند. منطقه دیگری که حوزه و مکان جغرافیایی این جشن را در بر دارد، حوزه فرهنگی خراسان است که سه استان خراسان جنوبی، شمالی و رضوی را شامل می شود. روستاییان این استان ها این جشن را بر پا می دارند.

۴. اجتماعات، گروه ها، حاملان و ذی نفعان:

روستاییان سه استان خراسان و نیز زرتشتیانی که در شهرهایی چون تهران، کرج، کرمان، یزد، شیراز، اصفهان و اهواز زندگی می کنند، این آیین را در ده بهمن ماه برابر با ۳۰ ژانویه (برابر با روز مهر در تقویم زرتشتیان) برگزار می کنند.

۵. اطلاعات مربوط به عنصر مذکور:

سده به عنوان یک جشن و آیین باستانی و کهن در ایران از گذشته های دور جشن گرفته شده است. زرتشتیان ایران این آیین را در فضاهای مسقف و باز جشن می گیرند در حالی که روستایان خراسان این آیین را که نام محلی آن در این منطقه یاد شده سده^۱ است، در فضای باز میدان روستا برپا می دارند. زرتشتیان ایران این آیین را در طول تاریخ در مناطقی چون تهران، کرج، کرمان، یزد، شیراز و اصفهان زنده نگه داشته اند. این جشن در میان زرتشتیان آیین و خرده آیین هایی چون قرانت اوستا، نیایش اهورا مزدا، احترام به زرتشت و نماد مقدس آتش، روشن کردن شمع ها، پختن غذاها و نان های آیینی و نواختن موسیقی محلی که اغلب در فضاهای داخلی انجام می شود و جمع آوری چوب ها و گیاهان خشک، حمل آتشدان ها، طواف دور آتش سده و نیز سوزندان چوب ها را در محیط باز در بر دارد. همه این آیین ها و خرده آیین ها ویژگی ها و جنبه های اصلی آیین و جشن سده را در ایران مشخص می نمایند. گروه های مختلفی از زرتشتیان چون زنان، کودکان، جوانان و موبدان نقش اصلی را در برگزاری و برپای این جشن بازی می کنند.

در مناطق دیگر ایران یعنی در حوزه فرهنگی خراسان که سه استان را در بر دارد، این جشن، سده ی نامیده می شود و بخشی مهم و اصلی از میراث روستایی مردم روستایی این مناطق تلقی می گردد. در برخی از روستاها چون مصعبی، کریمو، کمرچه و پیرحاجات این آیین در حالی برگزار می شود، که روستاییان آن را حامل ارزش های روستایی و میراث کشاورزی آن می دانند. کودکان، نوجوانان و جوانان در خرده آیینی که چانو چانو^۲ نامیده می شود و پس از خاموش شدن آتش برپا می گردد، به درگاه خانه روستاییان می روند و زنان روستایی با تنقلاتی چون کلوچه، شیرینی، شکلات و غیره از آنان پذیرایی می کنند. در برخی از شهرها چون تربت جام مردان بر دور آتش جشن سده رقص محلی برگزار می کنند. کهنسالان با توجه به شکل آتش در این آیین، هوای سال آینده را پیش بینی می کنند. شوراها و روستا در برپایی این جشن مردم را یاری می نمایند.

۶. چگونه این عنصر انتقال می یابد؟

این عنصر از طریق فضای میان نسلی و میان جنسی که این آیین به عنوان یک فضای گفت و گویی خلق می کند، به نسل بعد انتقال می یابد.

۷. سطح روایی و تاب آوری عنصر (عالی، خوب، متوسط، ضعیف، خیلی ضعیف):

خوب،

وضع عنصر یاد شده با توجه به معیارهای بر شمرده بالا "خوب" است.

۸. نام بخش ها و سازمان های دولتی که به عنصر یاد شده مربوط می شوند:

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

پژوهشکده مردم شناسی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و شعبه های استانی آن

دانشگاه ها و مراکز پژوهشی استان های تهران، اصفهان، کرمان، یزد، البرز، فارس و خوزستان و خراسان شمالی، رضوی، و جنوبی.

¹ Sedey

سازمان های غیر دولتی زرتشتیان، شوراهاى شهر و روستا و نیز شهرداری ها در مناطقی که این جشن در آنها برگزار شده و در بالا به آنها اشاره گردیده است.

۱۰. متن حکم و ابلاغ ثبت عنصر یاد شده در فهرست ملی آثار میراث فرهنگی ناملموس که از سوی وزیر مربوط و معاون میراث فرهنگی وزارتخانه یاد شده امضا شده است:

به نام خدا

در اجرای ماده ۱۲ کنوانسیون بین المللی حفظ میراث فرهنگی ناملموس، قانون الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مذکور مصوب سال ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی و آیین نامه اجرایی آن و ماده ۳ قانون اساس نامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب سال ۱۳۶۷ مجلس شورای اسلامی، موضوع میراث فرهنگی میراث ناملموس:

"جشن سده"

با گستره موضوع فرهنگی ناملموس، ملی

به شماره ۲۰۶۷ در تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۹ در فهرست میراث فرهنگی ناملموس ثبت گردید.

علی اصغر مونسان، وزیر وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (امضا) محمد حسن طالبیان، معاون میراث فرهنگی وزارتخانه یاد شده (امضا)